

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio — Best Advertising Medium

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

VOLUME XXIV. — LETO XXIV. CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), DECEMBER 22, 1941. ŠTEVILKA (NUMBER) 299

FILIPINOM SE PRIBLIŽUJE OSEMDESET JAPONSKIH LADIJ

Japonci nameravajo najbrže z veliko silo napasti Filipinsko otočje.

JAPONCI OBSTRELJUJEJO IN POGREZAJO REŠILNE ČOLNE

TOKIO. — Poveljstvo japonske mornarice pravi, da je bilo izza otvoritve sovražnosti pogreznjenih devet podmornic, pripadajočih sovražnim državam.

WASHINGTON. — Mornariški tajnik Knox je izjavil, da je ameriška mornarica pogreznila ali poškodovala na Atlantiku najmanj 14 sovražnih podmornic.

Viteško bojevanje Japoncev

SAN FRANCISCO. — Japonske podmornice so obstreljevale in pogreznile rešilne čolne, ko so torpedirale in pogreznile na zapadni obali neki ameriški tanker.

Angleška garnizija v Hongkongu še vedno hrabro drži mesto v svoji oblasti. Mornarica Holandske Vzhodne Indije je pogreznila tri japonske transportne parnike, natrpene z vojaštvom.

Kraljevi poslanik g. Konstantin Fotić pri predsedniku Rooseveltu

WASHINGTON, 20. decembra. (JCO) — Predsednik Združenih ameriških držav g. F. D. Roosevelt je danes sprejel v svojih kabinetnih prostorih kraljevega poslanika g. Konstantina Fotića. Pri tem je poslanik, po nalogu svoje vlade, predal predsedniku spomenico z dokazili o pregonih in pokolih, ki so jih naši sovražniki Nemci, Italijani, Paveličevi vstaki in ostali vršili nad nedolžnih prebivalstvom v Sloveniji, "neodvisni Hrvatski", Bosni, Hercegovini in Srbiji.

Novi grobovi

ANNA KARLINGER

Danes zjutraj je preminila Anna Karlinger v starosti 49 let, stanujoča na 433 East 158th St. Rojena Vehovec. V Ameriki je bivala 32 let. Rojena je bila v Gamelnih na Gorenjskem. Tukaj zapuščala zalujočega soproga Josepha, sina Josepha, tri brate, Toneta, ki je coucilman, Franka, Johna, dve sestri, Johanno Pečjak v Genevi, Ohio in Albino. Bila je članica društva Collinwood Hive, št. 283, The Maccabees, S. Z. Z. št. 41 in Progressive Slovenke. Pogreb se bo vršil v sredo popoldne ob 2 uri iz Avgust F. Svetek pogrebnega zavoda na 478 East 152 St., ter na Lakewood pokopališče. Naše iskreno sožalje!

JOHN BAJUK

Po dolgi in mučni bolezni je preminil na svojem domu John Bajuk, star 69 let, stanujoč na 1230 E. 175th St. Tukaj zapuščala zalujočo soprogo Mary, rojeno Kovačič, doma iz Žarij, in pet otrok: Olgo, omoženo Anderson, William, Vero, omoženo Bajec, Molly, omoženo Snyder, in Frances ter brata Antona in dve sestri, Agnes, omoženo Glicker, in Barbaro, omoženo Conto, v Colorado enega pravnuka, ter več sorodnikov. Rojen je bil v fari Metliki, v Rožakovu v Beli Krajini, kjer zapuščala več sorodnikov. Tukaj je bival 51 let, zadnjih 37 let v Collinwoodu. Bil je član dr. sv. Vida, št. 25 KSKJ in Blejsko

Velika skupina japonskih ladij NMAILA, ponedeljek, 22. decembra. — V Lingayen zalivu, severno od tu, je bila opažena danes zjutraj flotila 80 japonskih transportnih ladij, iz česar se sklepa, da pomeni to pričetek velikega japonskega napada na Filipine.

Japonski parniki plovejo proti obali Luzona, kjer so se hoteli Japonci že pretekli teden izkrcati, toda so jih filipinske čete vrgle nazaj v morje.

Angleške čete v Malaji so se umaknile za 45 milj na črto, kjer so pripravljene utrjene pozicije.

Hrabrost ameriških brambovcev

Ameriški mornarji in vojniki mornarice se vedno drže v svoji oblasti Wake in Midway otoka, ki ju napadajo Japonci že odkar je izbruhnila japonsko-ameriška vojna.

Poslanik je zaprosil predsednika Zruženih držav, naj dvigne svoj močni glas v obrambo nezavarovanih in nedolžnih prebivalcev Jugoslavije, ki živijo pod strašnim režimom tamkajšnjih uprav.

Predsednik Roosevelt je tem poročilom o zločinih posvetil največjo pažnjo ter se v daljnem razgovoru s poslanikom zlasti zanimal za herojske borbe naše vojske pod poveljništvom generala Draže Mihajlovića.

jezero, št. 27 SDZ. Pogreb se bo vršil iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 East 152nd St. v sredo zjutraj ob 8:15 uri v cerkev Marije Vnebovzetje ob devetih in nato na Calvaria pokopališče. Badi mu ohranjen blag spomin. Preostalam naše sožalje!

Popravek

Mr. in Mrs. Frank Sodnikar, lastnika Merry-makers' Cafe, 4814 Superior Ave., se prav vljudno priporočata vsem svojim prijateljem in znancem. V naši božični izdaji je bilo v njuni oglasu pomotoma označeno, da se njuna gostilna nahaja na St. Clair Ave., kar bi se moralo pravilno glasiti: 4814 Superior Ave.

Domača trgovina

Zadnji čas je, da si habavitelji poizkusijo darila kakor tudi sebi, kar potrebujete. V Rožančev department trgovini dobite izborni zalogo vseh spodnjih in vrhnjih oblik, vse blago je prvovrstno. Tam dobite tudi brezplačno lepe koledarje. Preden greste v tujo trgovino, si oglejte to domačo podjetje in prebrskajte se boste, da boste izvrstno postreženi. — Rožančev Dept. Store, 406 East 186th St.

Božičnica

Vsi pevci, kateri pojejo pri Mlad. pev. zboru na Waterloo Rd., naj pridejo na božičnico (Xmas party) v torek ob 7. uri zvečer. Vabi se tudi starše, ako jim je mogoče. — Tajnica.

Italija je zrela za revolucijo, pravijo Rusi

Rusko poslaništvo v Londonu trdi, da snujejo italijanski revolucionarni odbori revolucijo v deželi.

LONDON, 21. decembra. — Rusko poslaništvo je danes izjavilo, da se ustvarja v Italiji nova fronta socialistov, komunistov in sploh vseh sovražnikov Mussolinija, ki hoče zaneviti v Italiji revolucijo, da se izsili separaten mir.

Sovjetsko poslaništvo naznaja, da je bil nedavno v bližini italijanske meje ustanovljen posebni odbor, ki hoče vzpodbuditi italijanske mase v akcijo proti fašistični stranki.

"Mussolini si ni pomišljal, prodati Italije tujcem, samo da se obdrži na oblasti proti volji italijanskega ljudstva," izjavlja ta odbor.

Odbor pravi, da bo povabil k sodelovanju vse skupine, ne glede na njih politično naziranje, za borbo v dosegu sledečih ciljev:

Ožigovanje pakta z Nemčijo. Takojšen mir z Anglijo in Rusijo ter ostalimi državami, s katerimi se nahaja fašizem v vojni.

Odpoklic italijanskih čet z vseh front.

Delavska sabotaža in odlok kmetov, da ne bodo več prodajali svojih pridelkov in nič več plačevali davkov.

Oviranje vojnih transportov po železniških delavcih.

Svoboda tiska, govora in shajanja.

ITALIJANSKO-NEMŠKO BRATSTVO

LONDON, 21. decembra. — Reuterjeva brzojavka iz El Gazele v Afriki poroča: Angleškemu vojaštvu v Libiji se je predalo deset italijanskih vojakov z enim častnikom in enim nemcem. Dočim so Angličje obkroževali Italijane, so Italijani nenadoma dvignili puške ter ustrelili Nemca v svoji sredi ...

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Philip Nainiger so se oglasile vile, rojenice ter pustile krepkega sinčka. Materino deklško ime je bilo Marion Sauric, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Sauric, št. Mati in dete se nahajata v Women's bolnišnici ter se počitita zdrava. Naše čestitke!

Koledarji za leto 1942

Kdor še ni dobil koledarja od Louis Ferfolia pogrebnega zavoda, ga lahko dobi, ako se zgleda na 9116 Union Ave., ali pa pri Ferfolia Furniture na 3558 East 80th St.

Cankarjeva seja

Nocoj, ob osmih zvečer, se bo vršila v Slovenskem narodnem domu seja dramskega zbora "Ivan Cankar" za angleško igro Bachelor Buddies. Igralci, pridite in bodite točni!

Na dopustu

Iz Camp Lee, Virginija je prišel na svoj dom, 19607 Arrowhead Ave., Alvin Zadell. Nahajal se bo doma 8 dni in prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

Se zahvaljuje

Mrs. Mary Guželi, 1100 E. 64 St., se prav lepo zahvaljuje vsem prijateljem za obiske v bolnišnici in za krasne cvetlice ter Josa. Zeletu in sinovom za ambulanco, ker so jo pripeljali na dom.

Armade osišča v Libiji so blizu svojega zloma

Nemci in Italijani se umikajo s tako naglico, da jih angleške čete komaj dohajajo.

KAIRO, Egipt, 21. decembra. — Odpor osišča v Libiji je takorekoč toliko kot zlomljen in Angleži jo ubirajo s forsiranimi marši za Nemci in Italijani generala Romella, ki se nahajajo na jadnem begu proti Bengaziju, kakor naznanja angleško vrhovno poveljstvo.

Umikanje armad osišča je tako naglo, da Angleži komaj dohajajo sovražnika, vsled česar je pripadel velik del naloge, razbijanja njegovih armad, angleški zračni sili.

RIM, 21. decembra. — Italijansko uradno poročilo naznaja, da se angleški masni napadi v Cirenejski stopnjujejo, toda "Nemci in Italijani se z velikim junaštvom upirajo angleškemu napredovanju."

LEP USPEH BOŽIČ-NICE ŠOLE S. N. D.

Tisti ljubitelji mladine, ki so se včeraj popoldne potrudili in prišli na božičnico slovenske šole S. N. Doma na St. Clairju, so bili pošteno nagrajeni z eno najljubšejših predstav, kar je dala ta naša edinstvena institucija kdaj tekom svojega dolgotrajnega obstoja. Mladež je z navdušenjem prizorila kratko tri-dejansko "Sola v nebesih", igranka, ki je bila kot nalašč za božični čas.

Posebno pohvalo zaslužijo mladi igralci in igralka, ki so igrali glavne vloge. Jennie Lesar kot Sv. Peter je bila izvrstna v besedi in kretnjah, in njena maska je bila izredno posrečena. Prav dobri so bili tudi Sylvia Mihevc kot "Bogee", Wm. Grzinčič kot šolski sluga, Frances Cirsa kot mamica, Dorothy Paliska kot starček-učitelj in Agnes Lesar kot Evdokisija. Med učenci in tej "nebeski šoli" je vzbujal salve smeha mali Daniel Hrvatin, pa tudi drugi so bili brez izjeme prav dobri.

Slišali smo tudi več recitacij in pa tudi peti znajo ti malčki. Prav v začetku so zapeli "Amerika", potem so nastopili v par duetih in tercetih, zaključili pa so z božično "Sveta noč, blažena noč," s katero so pozdravili Miklavža, ki je razdelil darila.

Scenerija je bila izredno dobro pogodena, kostumi lepi, in električna razsvetljava zmerom na mestu. Režiserka in učiteljica Mrs. Mary Ivanusch in njeni pomočniki so zaslužili, da se jih pohvali.

Pred pričetkom programa je govoril predsednik Prosvetnega kluba SND, Vatro Grill, ki je naglasil pomen božiča v današnjem razburkanem svetu. Času primeren govor je imela tudi Mrs. Antoinette Kennick, učiteljica odraslega oddelka Domove šole.

Društveni asessment

Radi božičnih praznikov, se bo ta mesec pobiralo društven asessment v TOREK, 23. decembra, 1941 v spodnji dvorani v Slovenskem narodnem domu, 6417 St. Clair Ave. — Pričetek kot običajno. Članstvo se opozarja in prosim, da poravnava asessment. — Tajnik S. N. Doma.

Hitler in Goebbels apelirata na nemško ljudstvo

Nemška armada v Rusiji zmrzuje, zato se apelirata na ljudstvo, naj da armadi vso zimsko obleko na razpolago.

NEW YORK, 30. decembra. — Angleški radia poroča, da sta bila maršal Walter von Brauchitsch, glavni poveljnik vseh nemških armad, in maršal Fedor von Beck, poveljnik umikajočih se nacijskih armad izpred moskovske fronte, oba odstavljena od poveljstva.

NEW YORK, 20. decembra. New York Times je prejel privatno, toda avtentično poročilo, da je bil maršal Brauchitsch, glavni poveljnik vseh nemških armad, odstavljen. Maršal se nahaja zdaj na Dunaju, kjer ga je videti opravljenega samo v civilni obleki.

LONDON, 20. decembra. — Adolf Hitlerjev apel na nemški narod, kateri apel je bil prebran nocoj preko sleherne nemške radio-postaje, priznava superiornost ruskih armad pred nemškimi in sicer tako v številu moštva kakor tudi v materialu. V tem apelu se apelirata na nemško ljudstvo, naj daruje vso svojo zimsko gorko obleko, ki jo le more utrpeti, nemškim vojakom na ruski fronti.

Joseph Goebbels je izjavil preko radia, da bo dalo nemško ljudstvo nemškemu vojaštvu na fronti najlepšo darilo z gorko obleko.

Dočim je Goebbels čital preko radia omenjeni apel, je nemško vrhovno poveljstvo priznalo, da se nemška in italijanska afriška armada umika proti zapadu, in sicer "na podlagi zasnovanih načrtov."

NEMCI USMRTLILI S PLINOM 250 ŽIDOV

STOCKHOLM, Švedska, 21. decembra. (ONA). — Kakor naznanjajo današnja poročila, je bilo 250 Židov, starih nad 35 let, usmrčenih s plinom v starem samostanu v Uiflingenu. Žide so Gestapovci polovili v Luxemburgu.

Ti so bili del onih 600 nad 50 let starih Židov, ki jih je aretirala nacijska tajna policija. Ostali pa so bili deportirani iz kneževine, in, kakor naznanjajo nekatera poročila, v varšavski ghetto.

Božični hojladra

V četrtek zvečer se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo rd. domača veselica kluba št. 49 J. S. Z. na katero so vabljeni vsi sodrugi, somišljeniki in prijatelji, da se bomo skupaj pozabavali, pogovorili in seveda tudi zavrteli po plesnem podu. Za ples bo igrala znana Kristofova godba. Pričetek ob osmih zvečer. Vstopnina 35 centov. Vabi odbor.

Seja

Collinwood Citizens Committee ima sejo danes zvečer ob 8. uri v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Prosi se, da ste vsi navzoči. — J. Zaman, predsednik.

Na dopustu

Na dopust je prišel za nekaj dni slovenski mladenič Louis S. Kalin, sin Mr. in Mrs. M. Kalin, 19450 Ormiston Ave. Mladi Kalin se nahaja v ameriški mornarici.

HITLER POSTAL VRHOVNI POVELJNIK NEMŠKIH ARMAD

Firer je odstavil maršala, ki je izvojeval Nemčiji sijajne zmage, ter je sam prevzel njegovo mesto.

HITLER POZIVA VOJAŠTVO, NAJ "FANATIČNO" DRŽI FRONTO

Hitler je objavil v svet presenetljivo vest, da je odstavil nemškega maršala von Brauchitscha, vrhovnega poveljnika vseh nemških armad, ter da je sam zavzel njegovo mesto v vrhovnem poveljstvu.

Trpka priznanja

Hitler je snoči javno priznal v govoru po radiu, da so ruske armade bolje od nemških, bolje opremljene in bolj vajene zimskega abojevanja, nakar je rotli vojaštvo, naj "fanatično" vzdrži preko zime, dokler ne bo armada ojačena z novim moštvom in novimi potrebščinami.

Dejal je, da so mu sluti narekovanje, naj odstavi maršala Brauchitscha in da naj sam zavzame njegovo mesto.

Nemčijo je zasklelo do živega

Iz tega trpkega Hitlerjevega priznanja je razvidno, da so ruske armade udarile Nemčijo do živega ter da se Hitler boji tako vnanjega kakor notranjega zloma.

"Od sedaj pa do pomladi bo Nemčija bojevala defenzivno vojno, in sicer ne samo v Rusiji, temveč tudi na zapadni fronti."

Nemško umikanje na ruski fronti

je slično popolnemu debaklu armad

Inozemski časniki opisujejo grozo, ki se odpira njihovim očem za umikom nemških armad. — Pota so natrpna z razbitimi nemškimi tanki in drugimi stroji.

MOSKVA, 21. decembra. — Poročilo ameriškega časnika Udarjajoč naprej s čimdalje večjim zamahom, je velika ofenziva sovjetske armade zajela zdaj velik važen industrijski železniški center Volokolamsk, ki leži 65 milj severozapadno od Moskve, dočim ima znameniti tudi druge velike uspehe na severu proti Fincem, pa vse doli do Črnega morja.

Ojačeni tempo ruske ofenzive

Sovjetsko poveljstvo naznaja, da so bili v vročih bitkah južno od Lagoda jezera na severni fronti zavzeti važni kraji, kakor kraj Volbokalo in mnogo vasi.

Kakor rečeno, dobiva ruska ofenziva čedalje večji zamah: poljane in pota, preko katerih se vale ruske armade, so pokrita z razbitimi nemškimi tanki, vozovi, topovi in mrličji.

Norčujoč se iz nemških trditvev, da je nemškim porazom v glavnem kriva ruska zima, ugotavlja rusko poročilo: "Nemci še vedno pritožujejo nad ruskim snegom, v katerem pa se bore tudi ruske armade."

Poročila očitvecev

Poročevalci Associated Pressa, ki se nahajajo v rusko armado na fronti, poročajo, da so Rusi zabili nešteto zagodov v nemške pozicije, s čemer je Nemcem onemogočeno držanje fronte in kar smeši izjavo nemške propagande, da se Nemci v redu in prostovoljno umikajo, da skrajšajo in konsolidirajo fronto. Rusi so včeraj zavzeli mesto Plavsk, kjer je važno križišče zvez med Tulo in Orlom.

"Rusi najnevarnejši nasprotniki

Glede Rusov je Hitler dejal, da oni so "najnevarnejši sovražniki vseh časov," nakar je priznal, da je vojna kampanja na ruski fronti porušila vse prejšnje utemeljitve. — To je moralo biti pač grenko priznanje za moža, ki je najprej dejal, da bo rusko-nemške vojne v šestih tednih konec, nato pa pred nekaj tedni zopet izjavil, da je "ruska armada zlomljena in da kot vojaška sila ne prihaja več v poštev ..."

Ruska ofenziva se nevzdržno nadaljuje

Ruska ofenziva pa se med tem vali z nevzdržno naglico naprej. Rusi so zabili včeraj zopet nešteto zagodov med nemške črte, ter ne dajo nemškemu vojaštvu nobene prilike, da bi se zakopalo v svoje pozicije. Pri vsem tem pa Rusi ne prodirajo brezglavo na vrat na nos naprej, temveč pred vsakim novim prodiranjem skrbno konsolidirajo svoje nove zavzete črte.

Slovinci v nesreči

Policija in gasilci so delovali včeraj skoraj celo uro, da so dobili iz avtomobila, ki se je zaletel včeraj v kandelaber neke svetilke na 18220 Lake Shore Blvd. V Emergenci bolnišnici so ugotovili, da so dobili ljudje, ki so se nahajali v avtomobilu, težke telesne poškodbe.

V tej nesreči so bili poškodovani sledeči: Henry J. Blatnik, star 24 let in stanujoč na 15831 Trafalgar Ave., Miss Mary Breskvar, stara 24 let, 1244 Norwood Rd. Miss Stella Kobey, 19 let, 1244 Norwood Rd., mesto Plavsk, kjer je važno križišče zvez med Tulo in Orlom.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

POTEK RAZPRAVE PROTI SLOVENSKIM BORCEM ZA SVOBODO

Dan po prazniku Zedinjenja se je v aiškem sodišču v Trstu začela razprava proti šestdesetim obtožencem, obdolženim poiskusa umora Mussolinija in najraznovrstnejše protidržavne delavnosti. Obtoženci so bili skoraj izključno Slovenci iz Trsta in okolice, iz soške doline in Istre. Med njimi pa so bili tudi primorski Slovenci ki jih je italijanska oblast takoj po zasedbi Slovenije prišla v Ljubljani in okolici. Duševnim voditeljem prevratnega gibanja, enajst po številu, so sicer prišli na sled, toda najti in ujeti jih med slovenskim prebivalstvom niso mogli.

Sodilo jih je posebno sodišče za zaščito države pod predsedništvom najzloglasnejšega fašističnega sodnika, milanskega črnosrajnika in od l. 1928. predsednika zloglasnega "tribunala," generala-poročnika Antonia Gringali Casanuove s šestimi prisodniki, višjimi častniki fašistične "milicije." Proti obsodbi tega sodišča ni mogoča pritožba. Državni tožilec je bil Carlo Fallace (kar vsekakor ne pogrša simbolike, kajti "fallace" pomeni v italijanski: zahrbtnen, lažnjiv). Šestdeset obtožencev je branilo osemnajst odvetnikov, večinoma iz Rima, seveda samo navidez, kajti policija je z znanimi sredstvi iz njih izvila priznanja že v preiskovalnem zaporu.

O ravnanju preiskovalnih oblasti z obtoženci pred razpravo najzgovornejši govori dejstvo, da je okrivljeni absolvent agrikulturne Anton Skok prosil meseca maja za premestitev iz zaporov v Trstu v zapore v Rim, kajti "razmere so," kot je dejal v prošnji, "neznosne." Samo obtožnica proti njemu je obsegala 151 strani. Drugi slovenski obtoženci, o katerih so imena znana, so bili: Viktor Sošić, študent tehnike, Milan Bobek, dijak, Franc Kos, dijak, Lavo Čermelj, profesor, Ivan Ivancić, Tomažič in Vadnal. Djak Zelen je bil ustreljen v bojih z italijansko OVRA, ki ga je izsledila in skušala prijeti v bližini Ljubljane.

Državni tožilec Fallace je čital obtožnico dve uri. V svojem govoru je poudarjal, da so zarota in vsi zločini delo slovenskih demokratičnih svobodnjakov ter "komunistov in teroristov," ki so hoteli spremeniti obstoječi red v državi in priboriti svobodo vsem Slovincem v Primorju, Istri in soški dolini ter prejšnji avstrijski Koroški. Hkratu pa je obtožence obdolžil številnih posrečenih in nameravanih rušenj, poškodovanj in napadov na železnice, vojašnice, tovarne orožja, smodnišnice in vlake po vsej severni Italiji in posebej ponesrečenega napada na "duce-ja." Dalje jih je obtožil zarotniškega sestajanja, prirejanja izletov s kolesi v kraje z italijanskimi utrdami ob meji, izdajanja protidržavnega časopisa v slovenščini, brošur v jugoslovanskem duhu in velikega števila razglasov in letakov, hujškanja vojaštva, snovanja zarotniškega gibanja med slovenskimi vojniki v italijanski vojski ter sestankov z Jugoslavi ob meji. Tožilec Fallace jih je obdolžil tudi umorov in požigov.

V obtožnici se je poudarjalo, da je torišče zarotniškega delovanja bilo v delu Slovenije, ki je po vojni pripadla Italiji. Dvignili so v zrak vojaške naprave pri Bovcu, Čezsoči in v Fužinah, dalje obtožnica nadaljuje, da so lani v februarju z dinamitom porušili tovarno orožja v Klani, kjer so leteli v zrak tanki, topovi, smodnišnica, avtomobili in ogromna zaloga streliva. Ko je Italija stopila v vojno, so skušali onemogočiti prevoz italijanskih čet proti jugoslovanski meji in postavljali dinamit med kolesja železniških vagonov. Pri tem je bil ujet Skok. V letu štirideset, po italijanskem vstopu v vojno so povzročili celo vrsto železniških nesreč in resne zastoje v prevažanju italijanskih vojakov in orožja. Obdolžili pa so jih tudi delovanja in podpiranja protidržavnega gibanja v severni Italiji, katerega posledica so bile eksplozije v Piacenzi in Bologni. Prav tako so bili obtoženi poiskusa porušanja železniškega mosta pri Podkloštru, ki veže Italijo z Nemčijo, ki pa se je ponesrečil. Ponesrečil se je tudi nameravani atentat na Mussolinija pri Kobariidu. Posamezniki so bili obdolženi razrušenja železnice pri Trbižu, napada na tovarno dinamita v Turinu, na ekspresni vlak Rim-Genova, ki je skočil iz tira na tovarno smodnika v Bresciji in povzročil več nešteti eksploziji v Genua-Lecco. Slovenci so priznavali delovanje v Julijski

Krajini, a zanikali vsako zvezo z atentati v italijanskem delu Italije.

Državni tožilec je obtožence obdolžil zakrknjenosti in dejal, da so se v naprej pripravili in dogovorili o složenem nastopanju pri razpravi.

V sodni dvorani je bil nakopičen del dokaznega materiala. 450 kg nitroglicerina, 40 kg. dinamita, 149 ročnih granat. Trije težki mitraljezi "Mauser," dve strojnici "Fiat." 85 samokresov. Večje število pušk. 75 malih zažigalnih bomb. Tone municije.

Samo pri porušenju ene smodnišnice je bilo pet in devetdeset mrtvih. Skupno število mrtvih je bilo dvesto štirinajst. Ranjenih okrog tisoč dvesto. Državni tožilec je vsega tega obdolžil Slovence in za večino zahteval smrtno kazen.

Razprava je trajala ves teden. Italijanska poročevalna družba Stefani je 17. decembra sporočila:

"Devet Slovencev, ki jih je sodilo posebno sodišče za zaščito države v Trstu, je bilo danes obsojenih na smrt zaradi zarote proti vladi in zaradi terorističnih del, deloma še pred začetkom sedanje vojne. Od ostalih petdeset Slovencev so bili štirje oproščeni. Tri in dvajset je bilo obsojenih na trideset let težke ječe. Eden na štiri in dvajset let. Trije na šestnajst let, šest na dvanajst. Ostalih sedem na krajše kazni. Obsojeni nimajo pravice do pritožbe."

Amerika o Jugoslaviji

Borbeni četniki

WASHINGTON, D. C. 7. dec. (JCO) — "Sunday Star" priobčuje sledeči uvodnik:

Četniki se zopet bore za Srbijo in časopisne vesti poročajo o njihovih uspehih proti Nemcem. Velika borba proti trem nemškim divizijam v dolini Morave; uničenje smodnišnic v Užicu, pri katerem je padlo 1500 ljudi; smatra kazen nad nekimi srbskim generalom "kvizlingom"—vse to so zadnje vesti o njihovih junaških delih in nov dokaz tradicionalnih borbe Srbov proti suženjstvu.

Tako Srbi med vsemi zasedenimi narodi kažejo najbolj odločen vzor odpora proti osiškemu gospodarstvu. Vojna se v Jugoslaviji nadaljuje z neprestanimi gibanji in spopadi, ki dokazujejo, da na celini obstoji druga zavezniška črta proti osiškemu. Odrezani od ostalega protiosiškega sveta so se Srbi, ki jih tudi ubijanje v množicah ni ustrašilo, vrnili k četniški tradiciji in četniški taktiki, da požejejo osvojevalca.

Četniki so moderni nosilci duha nekdanjih srbskih borcev, "hajdukov," ki so v začetku preteklega stoletja pomagali izvojevati svobodo in rešitev izpod

turškega jarma. Njihovo ime prihaja od srbske besede "četa" in kadarkoli je Srbija stopila v vojno ali je bila zaslužena, so se dvignili k borbi.

Danes, v borbi, ki zahteva vso hrabrost, sposobnost in moč, ki se je kdaj imeli, četniki vodijo borbo ojačeni z vrstami redne vojske, ki se ni hotela predati. Njihov poveljnik je polkovnik Draža Mihajlović, znameniti četnik iz prejšnje svetovne vojne in vojak iz balkanskih vojn, ki je l. 1939 prevzel poveljstvo nad vsemi četniškimi enicami, ki so bile dodeljene vsaki od petih jugoslovanskih armij. Z njim je tudi stari Kosta Pećanac, ki se je od svoje mladosti boril kot četnik in ki je l. 1916 z letalom prispel v ozadje nemških položajev in dvignil srbski narod k uporabi.

Četniki so lahko oboroženi, nosijo samo puške, strojnice, bombe, nože in ročne granate ter tu in tam kakšen lahki top, ki so ga rešili iz bojev v aprilu. Zalagajo se z orožjem z napadi na nemške vojašnice. Skriva napadajo straže in često prihaja do napadov velikega obsega na manjša mesta pod nemškim nadzorstvom. Podpirajo

KUPUJTE VOJNE OBVEZNICE IN ZNAMKE!

Tudi sv. Miklavž lahko pomaga ameriški obrambi! Gornji lepak naj spominja Amerikance, da lahko pomagajo ameriškemu obrambnemu programu letošnji božič s tem, če priložijo običajnim božičnim darilom tudi vojne obveznice in znamke. Stavite svojo dolžnost in pomagajte demokraciji in svobodi do zmage!

jih kmetje. Njihovo delovanje se je tako posrečilo, da se zdaj vodijo prave vojaške operacije, ki branijo njihove predele v gorah.

Pomoč njihovih žena mnogo velja. Mnoge med njimi so članice četniških organizacij. Žene četnikov ne le skrivaj prinašajo vojaške potrebščine ter služijo kot kurirji, temveč često sodelujejo v borbi proti Nemcem, žrtvujejo svoje življenje za Jugoslavijo.

S tako neomajno voljo za zmago se bo izvojevala končna zmaga nad Hitlerjem.

ANKARA, 5. dec. (NYT-Ray Brock) — Poročila tukajšnjih

krogov govore o besnih borbah v Srbiji. Ostre bitke so v dolini Morave, južno od Beograda, v Južni Srbiji in v zahodnem delu Srbije po nižavah ob Donavi vzhodno od Beograda. Na zasneženih vrhovih nad Užicom so sile polkovnika Mihajlovića izvedle protinapad na nemški mehanizirani oddelek in uničile devet tankov in tri bojna oklopna ter prisilile Nemce, da so se umaknili proti Čačku ob Moravi. Posebne edince pod poveljstvom polkovnika Mihajlovića so iz zasede napravile napad na nemške motorne oddelke za Prokupljem zahodno od Niša. Četniki so prebili črto oklopnih enot in pobili en bataljon nemške pehote.

(Londonški radio obvešča zvezi s temi borbami, da so v Srbijo šest bolgarskih in italijanskih divizij. Nemci imajo težke izgube ljudi in materiala v borbah v Srbiji.)

Pri ostrih bojih v mestu Golubac na Donavi so četniki odbili napad nemških tankov in osiške pehote. Nemška poročila iz Beograda govore o 1500 četnikih srbske redne vojske, ki so padli v borbah v Užicu in Prokuplju.

Poročila o prodoru bolgarske divizije v vzhodni del Srbije, v niški odsek. Čeprav prihaja nova poročila o borbah mer Srbi in Bolgari, se zdi, da glavni oddelek bolgarske vojske še ni dobil močne pomoči. Prvo uradno vojno poročilo, ki ga je izdal jugoslovanski generalni štab na Bližnjem vzhodu v Kairu govori o borbah v Užicu in moravski dolini in poroča, da skušajo Nemci s tremi motoriziranimi divizijami začeti splošni napad v južnem in srednjem delu Srbije.

Ena nemška divizija je prispele v Hrvatsko in nadaljuje svojo pot proti črni gori, da stopi v borbo proti močni domačinski vojski, ki deluje v planinah okrog Cetinja in Berana. (Jugoslovanski viri na Bližnjem vzhodu poročajo o sedmi nemški diviziji v Jugoslaviji, verjetno v vzhodnem delu Srbije.)

KUJBIŠEV, 4. dec. (NYT-z zamudo) — Redna jugoslovanska vojska in četniške edince, ki delujejo v Jugoslaviji pod poveljstvom polkovnika Draže Mihajlovića so dosegli pomembne uspehe o ustvarjanju bojne črte okrog središča največjega gibanja, v delu šumadije, vzhodno od Beograda. Začele so se nove operacije v odseku Negotina. Začeli so se napadi Nemcev na četniške oddelke v dolini Morave, v planinskih položajih, ki obkoljujejo Beograd na črti zahod-jug-vzhod.

KJER SE PREPIRATA DVA, TRETJI DOBIČEK IMA!

NE WYORK, 18. decembra. — Ruski radio naznanja danes zanimivo zgodbo, kako so Donški kozaki zajeli bežeče nemške, italijanske in rumunske čete, ko so se slednje spopadle same med seboj, nakar je ruska konjenica vse skupaj zajela.

Radio naznanja, da je neki nemški polk segel z vlaka ita-

Srbi vrše svoje operacije z edinicami pod poveljstvom polkovnika Mihajlovića. Južno od Kragujevca in moravske doline je največji del Srbije pod nadzorstvom polkovnika Mihajlovića. Njegove sile so prav tako aktivne v črni gori in v okolici Sarajeva, ki so ga obkolile.

BERLIN, 5. dec. (UP) — "Donau Zeitung" poroča, da je vsled pomanjkanja premoga zaradi poškodbe rudnika — ustavila delo električna centrala v Beogradu. Danes je centrala vnovič začela obratovati, toda samo v delnem obsegu. Električna cestna železnica še ni v prometu.

Po poročilih omenjenega lista so uporniki poškodovali rudnike onemogočili obrat in odvedli rudarje. Nemške oblasti so delno omejile upor in predpisale obvezno delo v rudnikih, hoteč pospešiti kopanje, vendar se zdi, da bo treba mnogo časa, preden se bo pridobivalo v starem obsegu. Nemške oblasti so opozorile prebivalstvo na potrebo omejene uporabe električnega toka.

BERLIN, 5. decembra (AP) — Vest DNB poroča, da je general Nedić izjavil, da sta "varnost in red" vzpostavljena v vsej Srbiji. Po radiu je ponovno poklical vse prebivalstvo, naj se zedinj in pomaga "zacetit rane."

JERUZALEM, 3. dec. (AP-z zamudo) — Jugoslovanski uradni krogi v Jeruzalemu so danes izjavili, da se je četam polkovnika Mihajlovića posrečilo napraviti več bočnih napadov in obkrožiti dve mesti v odprti vojni s sedmimi nemškimi divizijami. Srbske čete so v bližini Kragujevca in Knjaževca. Vsak čas se pričakuje zavzetje teh mest.

KUJBIŠEV, 29. nov. (AP-z zamudo) — Vladi Grške in Jugoslavije v izgnanstvu ste izročili protestni spomenici Sovjetskemu Komesarjatu za zunanje zadeve proti delovanju Bolgarije na ozemlju, ki ga je zasedla v času bojev z osiškem. Jugoslovanska vlada je vložila protest proti nabiranju vojakov na jugoslovanskem ozemlju za bolgarsko vojsko.

MOSKVA, 6. dec. (AP) — Sovjetska uradna poročevalna družba poroča po radiu, da so jugoslovanski vojniki "očistili velik del jugoslovanskega ozemlja nemških in italijanskih osvojevalcev. V poročilu se tudi izjavlja, da "narodno gibanje v Jugoslaviji zavzema vse večji obseg in da mnoge edince vodijo uspešne borbe proti nemškim zatiralcem."

New York, N. Y. — V torek pred božičem, 23. decembra, bo skupni zbor v New Yorku na WEAF radio postaji pel slovenske božične pesmi. Program bo trajal od 6:30 do 6:45 zvečer po vzhodnem času.

SLIKAR — UMETNIK

DULUTH, Minn. — Znan hrvatski slikar iz Eveleth, Josip Bogdanovich, je zadnje dni razstavil v tukajšnjem Art Centru več svojih oljnih slik. Njegove slike so dobile častno priznanje od več ocenjevalcev slikarske umetnosti.

lijansko vojaštvo, ki se je hotelo odpeljati na varno. Temu pa so se uprli Italijani, katerim so se pridružili tudi Rumunci, nakar je nastal splošen pretep. V tem trenutku pa je privihrala na pozorišče ravsa in kavsa ruska konjenica, ki je zajela pretepačajoče se vojaštvo, vlak in stotine tovarnih avtov, natrpanih z raznimi potrebščinami.

ŠKRAT

NOTARJEV NOS

Humoreska

Francoski spisal Edmond About
Preložil Janko Tavzes
Vzhod se bori z zapadom. Krj teče.

Fred nesrečnim udarcem, zaradi katerega je moral menjati svoj nos, je bil gospod Alfred L'Ambert gotovo najslavnejši francoski notar. Tisti čas mu je bilo trideset dve leti, njegova postava je bila plemenita, oči velike in lepo izrezane, čelo olimpsko, lasje prijetno plavi. Njegov nos (prvi s tem imenom) je bil zakriviljen kakor orlov kljun.

Kdor bo hotel, mi bo lahko verjel, da se mu je bila kravatna imenitno podajala. Morda zato, ker jo je nosil že od zorne mladosti ali pa, ker mu jo je vselej napravila dobra šivilja. Mislim, da zaradi tega in onega.

Zvit žepni ročec bi si še marsikdo zavezal okoli vratu, lepega vozla iz belega batista, čigar rahlo zategnjena enaka konca gresta lepo simetrično na desno in na levo, pa ne zna vsak napraviti. Dobro izbrana in lepo zavezana bela kravatna ni okrasek brez ljubkosti; to vam potrdje vse dame. Ni pa dovolj, če jo imate, ampak jo morate znati tudi nositi. Zakaj so videti delavci pri porokah tako okorni in nenavadni? Ker si nataknejo belo kravato, ki je niso prej nikoli nosili.

Na tem mirujočnem polju bi se bil le malokdo lahko poskušal z gospodom Alfredom L'Ambertom. L'Ambert pravim, in ne Lambert; državni svet je bil tak odločil. Gospod L'Ambert je bil očetov naslednik; z rojstveno pravico je opravljal notarske posle. Celi dve stoletji ali pa še več je ta slavna rodnina od sina na sina prenašala svoje učenje Verneuilске ulice, kateri se je košatila najvišja klientska saint - germainskega predmestja.

(Nadaljevanje)

INDIJANCI NA BOJNEM POHODU

SIOUX FALLS, S. D. — Ameriški Indijanci so zopet izkopali svojo bojno sekuro ter se nahajajo na vojnem pohodu. Toda to pot ne za skalpi ameriških bledolčnikov, temveč za skalpi Japoncev, Nemcev in Italijanov.

V tukajšnji rekrutacijski urad Strica Sama je prišlo 26 indijanskih mladeničev iz rodu Sioux Indijancev, ki so se prostovoljno vpisali v armado Zedinjenih držav. Med omenjenimi so tudi: Prihaja Letec, Oven in Joe Dobri Obraz, Moses Zemlja Iskajoč in Benny Napadajoči Jastreb.

Društveni KOLEDAR

DECEMBER

25. decembra, četrtek. — Socijalistični klub, št. 49 priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
27. decembra, sobota. — Društvo "Spartans" št. 198 S. S. P. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
31. decembra, sredo. — Slovenski narodni dom in Klub društev Slovenskega narodnega doma — Silvestrov večer v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
31. decembra, sredo. — Pevski zbor "Jadran" priredi silvestrov ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
31. decembra, sredo. — Silvestrov večer se vrši v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights, O.
31. decembra, sredo. — Silvestrov večer priredijo društva doma zapadnih Slovencev, na 6818 Denison Ave.
- 1942
JANUARY
1. januarja, četrtek. — Društvo "Zumberak", 30-letnica praznika v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
1. januarja, sobota. — Napredne Slovenke, št. 137 S. N. P. J. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
1. januarja, nedelja. — Godba fare sv. Vida ima svoj letni koncert v Knausovi dvorani.
1. januarja, sobota. — Društvo "Glas Clevelandskih Slovencev" št. 9. S. D. Z. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
10. januarja, sobota. — Pevski zbor "Adrija", priredi ples v Slovenskega narodnega doma na Reher Ave.
11. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" — igra v avditoriju Slovenskega narodnega doma na Waterloo Rd.
11. januarja, nedelja. — Društvo "Strivers" št. 165 H. B. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
17. januarja, sobota. — Modern Crusaders S.D.Z. — prireditev Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
17. januarja, sobota. — Glasbena Matica, Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
17. januarja, sobota. — priredi Frankie Novaki n njegov orkester semi-annual ples v Slovenskem narodnem domu na East 80. cesti v Newburgh Ohio. Pričetek ob 8. večer.
18. januarja, nedelja. — Bowling Team od društva Velebit, št. 544, SNPJ, priredi veselico na zapadni strani v Slovenskem domu.
24. januarja, sobota. — Utopians S. S. P. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
24. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters Club, Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
25. januarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar", Predstava in ples v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. januarja, petek. — Roosevelt Ball day Dance, v Avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

doma, na St. Clair Ave.

31. januarja, sobota. — Društvo "Kristusa Kralja" št. 226, K. S. K. J. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

FEBRUARY

7. februarja, sobota. — Društvo "France Prešeren" št. 17 S. D. Z. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
7. februarja, sobota. — Progresivne Slovenke, krožek št. 3, priredijo maskirano veselico na pustno soboto v Društvenem domu na Reher Ave.
8. februarja, nedelja. — Društvo "Comondors" št. 742 S. N. P. J. Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
14. februarja, sobota. — Društvo "Cleveland" št. 126 S. N. P. J. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
14. februarja, sobota. — Društvo Cerkniško jezero, št. 59 S. D. Z., priredi plesno veselico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
15. februarja, nedelja. — Društvo "Marije Magdalene" 162 J. S. K. J. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
15. februarja, nedelja. — Citalnica Slovenskega delavskega doma — Koncert v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
21. februarja, sobota. — Ray Zalokar Orkestra, — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. februarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar", — Predstava v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
28. februarja, sobota. — Društvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

MARCH

8. marca, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" — igra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
21. marca, sobota. — Progresivne Slovenke — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

APRIL

11. aprila, sobota. — Bowling

Liga Slovenske Zadruž. Zveze — Ples ob priliki druge obletnice v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

12. aprila, nedelja. — Strugglers S. N. P. J. — Proslava v Slovenskem delavskem domu na Waterloo.

19. aprila, nedelja. — Mladinski pevski zbor S. D. D. na Waterloo Rd., priredi koncert in opereto "Desetnik in sirotica" v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Vojni posvet ameriških častnikov

Na sliki vidimo skupino visokih ameriških častnikov in članov generalnega štaba, ki se posvetujejo o bojnih potezih Zedinjenih držav. Poset se je vršil v Washingtonu.

Japonci sežigajo rekorde

Gornja slika predstavlja prizor na vrtu japonskega poslanstva v Washingtonu, kjer so pričeli uradniki japonskega poslanstva sežigati rekorde, čim se je izvedelo, da so njihovi rojaki napadli Pearl Harbor.

Požaganje japonskih črešenj

Tekom nedavne zatemnitve v Washingtonu so neznani ameriški patriotje požgali četvero najlepših znanih češnjevih dreves v Washingtonu. To so drevesa japonskih češenj, ki jih je darovala Japonska svoje dni Ameriki v znak svojega prijateljstva.

LJUDJE POD OSOJNIKOM

(Dalje s 4. strani)

vendar so ga čudna znamenja petih besed nenadoma udarila pod kolena s tako silo, da so se mu zašibile noge. Šele v tistem trenutku je razumel, zaječal od nenadne bridkosti. Že se je zopet vzravnaval.

"Zasulo?" je govoril sebi in drugim v tolažbo in pomirjenje. "Saj s tem ni še vse rečeno. Čemu kar solze? Katra!" mu je prišlo karajoče iz ust. Čez nekaj trenutkov: "Kdo pojde pogledat? Ti, Franče?"

Sin je molčal. Na trepalnicah mu je visela solza.

"Saj ne moreš, ker kašljaš," je rekel Krivec bolj sam zase.

Odprl je skrinjo in se začel oblačiti.

Ko pijan se je opotekel v noč. Do postaje je bilo tri ure hoda; ko je dospel, je bila še trda tema. Čas do prvega vlaka, ki je vozil na sever, se mu je vlekel kot večnost.

Vlak mu ni bežal zadosti naglo. Sedel je ob oknu, naslanjal čelo na žipo, oči so mu strmele. Polja in gozdovi, bogate pokrajine, ki so ležale na ravni, gosposke hiše in gradovi. Krivec je gledal, a ni videl vsega tega. Videl je le sebe, se bavil le s svojo mislijo in bolečino. — "Tone, Tone!" so bila kolesa vlaka. Stresalo mu je telo in dušo. Želel si je, da bi bil lasto-

vica, gorel je od nestrpnosti. "Tone, Tone!"

Slednjič — vlak je zdrdral čez omrežje tračnic, obstal pod velikansko črno streho.

Krivec je stal nekaj časa ves zmeden sredi množice ljudi. Nato je sedel v kočijo in dal naslov. Toneta ni našel na stanovanju. Moj Bog, kaj je mislil; saj je vendar podstul! Črn delavec, ki ni znal slovenski, ga je vodil na mesto nesreče.

Tam je stal. Med možmi, ki so bili vsi sajati in so imeli mračne poglede. Med ženami, ki so jokale in stiskale otroke k sebi. Cela reč ljudi, ki so se ozirali proti železnim vratom, ob katerih so stražili orožniki. Navdajali so jih občutki kot njege, a z nobenim ni znal govoriti. Nekaterim je pokazal brzojavko, a so samo skomizgovali z rameni in ga gledali s sočutnimi očmi.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, budi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobiš v vašem polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti

Knausovo poslopje

NAJLEPŠE IN NAJPRIMERNEJŠE BOŽIČNO DARILO ...

knjiga našega slavnega rojaka

Louis Adamiča:

"Two-Way
Passage"

Cena \$2.50

(Po pošti 10c več)

Dobi se v uradu "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

"To je knjiga, ki bi jo moral čitati vsak Amerikanec."

... pravi Eleanor Roosevelt, žena predsednika Zedinjenih držav.

Vojna v afriški puščavi

Na levi vidimo angleški tank, ki je pravkar priropotal skozi žične ovire v Libiji. Na desni je angleško topništvo v akciji.

Ameriške bojne ladje

Zgoraj na sliki vidimo splovljenje 10.000-tonskega ameriškega parnika Paul Jonesa. Spodaj na sliki pa je tako zvani "moskito" čoln, ki je oborožen s torpedi in strojnimi in ki ga poganja velika brzina. Na desni je neki tovorni parnik.

THIS YEAR

GIVE...

DEFENSE

Bonds *** Stamps

The present that not only is appreciated by the one who receives it, but benefits every one in America.

FRANCE BEVK

28

LJUDJE POD OSOJNikom

Pomislil je na očeta. Saj bi se smel govoriti z dekletom. Toda on se je zmeraj ravnal le po srcu. Gledal je Minko, ki se ji je bolesto raztegnil obraz, kakor da obnavlja v spominu vse, kar je bila pretrpela. Obšla ga je rahla bojazan pred njo. In zavest krivde. Toda — ali ji je mar storil kaj hudega?

"Kakšna nevihta!" Prva beseda mu je bila težka, četudi je bila vsakdanja. . . . Po bližniko se je, da je oslepilo oči.

"Moj Bog, če bo treščilo!" se je deklet strésnilo in zamišljalo. "Ali se bojiš umreti?"

Minkin pogled je za dolgo obvisel na fantu. Zdela se je, da tehta vprašanje in razmišlja odgovor.

Francetu se je zdela bolj ljubka kot nekdaj. Poteza maternostva in resnosti se ji je podala ko venec las nad čelom. Poleg tega se mu je zasmilila. Nič več se je ni bal. Njene oči ga niso tožile. Zdela se mu je, da mu nemo nekaj dopoveduje.

"Ne bojim se umreti," je odgovorila grenko, "saj tako ne bom mogla živeti."

Francetu je zastala sapa v grlu. Deževal je z vetrom in točo, v vrhovih dreves je vršalo, užigal se je blisk z bliskom, bobnel grom z gromom. Fant ni videl ne čutil vsega tega.

"Zakaj ne?" je vprašal plaho.

Bal se je njenega odgovora. "Zato ne, ker ljudje . . . niso pošten . . ."

Imela je mil pogled, le v dnu oči ji je gorelo.

"Saj dobiš!" je fant zategnil. "Ne dobiš!" je Minka s podudarkom v glasu in s pogledom podčrtala resnico. "Že eno leto se me ni nikdo spomnil . . ."

Znižala je glas, ustnice so ji trepetale same od sebe, trepetalo ji je tudi telo. "Ne da bi bežala za tisto, kar mi gre. Ne misli, da mi je zaradi tega, ker smo tako zgovorjeni, ampak zato, ker strada otrok, ki ni samo moj, ampak tudi tvoj . . ."

V Francetu se je bilo kdaj pa kdaj oglasilo očetovsko čustvo, a mu je ob misli na očeta vselej zopet onemelo. Tedaj pa mu je iznenada mogočno vstalo v zavest in mu napolnilo samotno dušo. Obšla ga je vroča želja, da bi poučkal otroka, ki mu je oče. Sramoval se je pred samim seboj. Ali je bil človek?

Pohištvo se prodaja

ohranjen dva dobro kosa, "mohair," za družabno sobo. Pokličite KEnmore 3362 J.

Išče se ženska

za delo v kuhinji, v restavraciji, od 4. uri popoldne do pol noči. Poizve se na 390 E. 156 St.

Za slovenskega mesarja

izvrstna prilžnost. Proda se dobro upeljena mesnica in grocerija iz tehtnega vzroka. Dela \$1,000 tedenskega prometa. Kupite samo, kar je blaga, opremo, ako želite. Za več pojasnila pokličite KEn. 5030, ali se zglasite na 960 E. 185 St.

Beauty Parlor

dolgo let upeljen, se prodaja zaradi slabega zdravja. Prilžnost za izurjeno slovensko deklet. Cena nizka. Malo plačilo takoj, ostalo na lahke obroke. Za nadaljne informacije pokličite HEnd. 5296.

54.

France ni mogel hiteti v nižino. Na mokrih tleh mu je zdaj pa zdaj skliznila noga. Utrudljiva hoja ga je vsega izmučila. Dospel je v gozd, sedel na skalo in znojen počival. Ko ga je znova stresnil mrz, je šel dalje. Telo mu je postalo težko, kakor da se mu kri ne preteka več po žilah.

Ves čas je mislil na Minko. Prišel je domov, stopil v izbo in se sesedel na klopi. Oče ga je zrl v sprepenjeni obraz. Mislil je, da ga razume.

"Zastonj si se trudil. Kaj hočemo!"

France ni rekel nobene.

"Kje je mati?" je vprašal čez čas.

"Zopet je v postelji. Kaj ji hočeš?"

"Prehlađil sem se."

Krivec ga je pogledal izpod čela. Dolgo je trajalo, da se mu je misel natekla v besede.

"Naj ti dekla skuha bezgovega čaja. Malo prehlada — to mine samo od sebe."

Sin je molčal. Preoblekel se je in stisnil v kot. Podprl si je glavo, ni mogel zadržati vzdih.

"Kakšen pa si?" se je zavzel oče.

"Tak," je odgovoril France.

Ni se mu upal povedati, kaj mu je na srcu.

"Tak? Kako tak? Ali se ti mar godi kaka krivica?"

"Meni ne."

"Komu tedaj?"

Francetu je bil položen odgovor v usta, ni ga mogel zamolčati.

"Minki."

"To?" je postal Krivec sredi izbe z rokama v žepih. "To je torej tisto, kar te krmži? Kdaj si govoril z njo?"

"To je vseeno," je bilo prvič, da je France našel pogum pred očetom. "Povejte, ali ji dajate, kar ji gre?"

"To ni tvoja skrb. Moja zadeva je in ne tvoj greh."

"Pa je otrok moj in nočem, da strada."

Krivicu so rasle oči. Zdela se je, da mu govori: tudi ti? V Francetovem obrazu je bilo ne-

kaj do tistega hipa neznanega, silnejšega kot upor.

"Kaj hočeš tedaj?"

"Da ji daste, kar ji gre. Da ne bodo s prstom kazali za nami."

"Glej, glej," se je oče grenko norčeval. "Misliš sem, da jo že kar vzameš?"

Kor da ga je bila na mah spreletela neka misel: "Moje smrti čakaš, da se vzameta. Ne pred mojo, ne po moji smrti ne sme čez ta prag . . ."

Poslednje čase mu je bilo žal, da je bil spodil deklet od hiše.

Toda po vsem, kar se je že zgodilo, se ni mogel vdati.

"Oče, ne govorite tako!"

"Tiho!"

Zrasel je nad Franceta. Ni trpel ugovorov. Razočaranje nad sinom, ki se mu dotle nikoli ni svojeglavno upiral, ga je bolesto razdražilo. V žalosti in srdu je udaril po stari mizi s tako silo, da je odbil trhel vogal.

Mož je bil še vedno močan, strašen v svoji jezi. France je pobledel in strmel v kos črvo-jednega lesa, ki je ležal na tleh.

"Spat!" mu je pokazal oče s prstom na vrata. "V dveh mesecih se oženiš. V nedeljo ti grem po nevesto."

France se je dvignil in molče zapustil izbo . . .

55.

V nedeljo po maši se je Krivec napotil v drugo faro. Tudi France je držal besedo. Po večernicah je stopil k Poljančevim. Minka je stala pred hišo;

ko ga je zagledala, se je umaknila v vežo.

Bilo je prvič, da je pozdravil svojega sina. Rjavolas deček, ki mu je bil zelo podoben, ga je meril s plahim, sramežljivim pogledom.

"Umazan je," je rekla Minka.

"Naj le bo. Pridi k meni!"

mu je France prožil obe roki.

Deček je iz zadrege kazal jezik in se pretvarjal ob peči.

"Ne boj se ga, Primož," mu je prigovarjala mati. "Ta je tvoj oče."

"Ne-e!"

Primož je pobegnil v vežo.

France se je smehljaj, a mu je bilo grenko. Minka mu je z biliti so jo le po pripovedovanju.

Slušali so, da je oznanjevalka zlih novic. Krivec se je stresnil, kakor da mu je njena vsebina že znana in ga je zadela naravnost v srce.

"Poglejmo," je France vzel papir v roko.

"Pusti!" je hlastnil oče. Nato: "Pa jo preberite! Ali znaš brati?" se je obrnil do fantiča.

Slušali so:

"Toneta zasulo" v rudniku.

Pridite! Amalijsa."

Pet jasnih besed, a jih prvi

"Nevesto sem ti dobil, France," je rekel, ko sta bila s sinom sama v izbi.

France je pogledal v mizo, rekel pa ni nič. Zakašljaj je. Oče ga je pozorno pogledal.

"Kajšajš?"

"Prehlađen sem."

"Polet ne smeš kašljati."

France je zadržal nov kašel, oče pa je znova povzel prejšnjo besedo.

"Nevesto sem ti dobil. Ni samo petična, tudi lepa je."

France je molčal. Strmel je v očetov smehljajoči se obraz.

Razumel ga je. Oče je hotel, da bi vsi ljudje tako mislili in čutili, kakor je mislil in čutil on.

V veri, da je vse prav, kar dela, ni trpel ugovorov. Kaj naj mu tedaj odgovori?

Preteklo je mesec dni. Nebo je bilo prepreženo z oblaki. Čez zapad se je vlekla široka ognjena proga. Ko je nastala noč, je proga ugasnila; izza oblakov je silil mesec, ki je le zdaj pa zdaj postajal na zemljo. Počasna svetloba je pala na drevesa in na hiše in znova potemnela.

Pri Krivicu so bili pravkar odmolili, ko so zaslišali korake pred hišo. Potrkalo je na vrata, v izbi je stopil fantič z dolgim peresom za zelenim klobukom.

Pogledal je po navzočih in vrgel rumen papir na mizo.

"To sem prinesel."

"Pismo?" je vprašala Krivicova.

"Brzjavka," je rekel fantič; bil je iz trga.

Bilo je prvič, da je zašla brzjavka v Krivicovo hišo. Poznali so jo le po pripovedovanju.

HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 ST. CLAIR AVENUE

Električne potrebščine za dom in muzikalni instrumenti.

Prvovrstno muzikalna šola. Razprodaja novih in starih harmonik. "Spinets" in Grand pianov po najnižjih cenah. Na razpolago godba za vse prilike.

Telefon: HEnderson 0139

NEW YORK DRY CLEANING

6120 GLASS AVE.

Tel.: HEnd. 6465

F. Tekavec, lastnik

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Prav vesele božične praznike in srečno Novo Leto 1942 želimo vsem

ANTON OGRIN

15333 Waterloo Rd.

MODNA TRGOVINA V S. D. DOMU

V naši trgovini imamo veliko zalogo lepih stvari, pripravljen za božična darila.

Fino spodnje perilo za žene in dekleta. Lepe kravate, srajce, nogavice in rokavice za fante in može.

Isto velika izbira potrebščin za otroke.

Lepe trpežne čevlje za celo družino. Imamo tudi posebno široke čevlje.

Amerika je še vedno skrbela za svoje reveže

VOLITE ZA DOBRODELNO DAVČNO NAKLADO

V manj kot dveh stoletjih je Amerika, dežela svobode, postala največja demokracija na zemlji.

Amerika je rasla, ker je vedno polagala največjo vrednost na človeško življenje posameznika . . . Amerika ne sme postati in ne bo nikoli postala sebična.

Res je, da je bila Amerika zgrajena na podjetnosti posameznikov v kolikor se to tiče napredka v znanosti, trgovini in industriji, ampak tisti, ki so močni, nikdar ne pozabijo šibkejših in manj srečnih v tej veliki demokraciji.

Revni, bolni brez sredstev, slepi, pohabljeni na duhu, lačni otroci, in oni, ki niso bili zmerom sposobni za delo, so bili slej ko prej deležni ljudomile in humanitarne pomoči.

Sedaj, ko Amerika stopa v vojno, da prinese odrešitev zaslužnjem ljudstvom Evrope in Azije, Amerika ne sme in ne bo pozabila na svoje lastne bedne, ki so odvisni na tiste, ki jim je bila usoda milejša, da ne propadejo.

Ameriški način je, dati pomoč javno z javnim denarjem, ki ga preskrbijo vaši glasovi.

Naša okrajna vlada mora imeti dobrodelni sklad, da bo mogla skrbeti za naše bedne tekom prihodnjega leta. Vsled vojne je toliko bolj nujno, da volilci odobrijo 2.5-MILL OKRAJNO DAVČNO NAKLADO, ki bo dana na glasovanje pri izrednih volitvah v torek 23. decembra 1941.

VOLITE ZA MESTNO DAVČNO NAKLADO

Pri istih posebnih volitvah se bo mesto Cleveland obrnilo na volilce s prošnjo, da odobrijo 1.7-mill davčno naklado, od katere se bo 1.4-milov uporabilo za direktni relief za bedne in za W. P. A. naprave, in samo .3 mille za splošne poslovne izdatke.

Važno je, da ima naša lokalna vlada zadostna sredstva, da je zagotovljena uspešna administracija v vojnem času.

JAVNA ODOBRITEV OBEH TEH NAKLAD JE NUJNO POTREBNA

THE CLEVELAND CHAMBER OF COMMERCE
V službi Clevelanda od l. 1848

Zadnji čas je . . .

da si nabavite božična darila za žene, može in otroke v naši trgovini.

Zaloga spodnje in vrhne obleke in mnogo drugih primernih daril je velika. Blago prve vrste. Cene nizke.

Lepi stenski koledarji brezplačno

Predno greste v tuje trgovine, pridite in oglejte si našo veliko zalogo in prepričani bodite, da boste pri nas najboljše postreženi.

ROZANCE DEPARTMENT STORE

406 E. 156 Street in Waterloo Rd.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem.

NOV ODDELEK V SLOVENSKI BANKI

Z novim letom bo slovenska banka upeljala ali razširila oddelek za takozvani "PERSONAL LOAN" (Osebná posojila) na obširnejši "DEPARTMENT." Upeljala bo za ta oddelek poseben sistem v urah ali času, da bodo imeli ljudje, kateri so zadržani radi dela, priliko več ur, da se poslužijo teh posojil.

Zato bo v ta namen ustanovljen oddelek pri stranskih vratih za vhod. Ure tega departamenta pa bodo od 9. jutraj do 5. popoldne.

S tem bo dana zopet ugodna prilika onim, ki iščejo denarno pomoč.

Do tega sklepa je prišel direktorij banke zato, ker se oglašava vedno več ljudi za kratka denarna posojila, ki se potem poravnajo mesečno nazaj.

Taka posojila se dajejo vsem ljudem, ki imajo kredit, četudi nimajo svojih domov in nepremičnih lastnin. Do sedaj je banka v temu oddelku že zelo veliko ljudem pomagala, z razširjenjem tega departamenta pa bo nudila še mnogo več drugim ljudem. Tako je s tem pomagano rojakom in banki sami ob enem.

Do sedaj smo hodili naši ljudje v mesto po taka posojila. Mnogi so nam povedali, da so drugod plačevali za osebna posojila velike obresti, nekateri so od drugod prenesli v našo domačo slovensko banko in si s tem prihranili nekaj denarja.

Naj si rojaki zapomnijo, kadar potrebujejo na hitro brez stroškov in drugih ceremonij denar, da ga lahko dobijo v domači slovenski banki. Sporočite še drugim. Ko vaši sinovi kupujejo avtomobile, si na iste lahko posodijo denar. Tako hčere, ki se nameravajo poročiti, si na pohištvo lahko posodijo denar. Za gotov denar potem lahko kupijo čeneje in si s tem prihranijo denar z denarjem, ki si ga izposodijo. Denar dela denar. Zato pa je dobro in potrebno, da naši rojaki tudi vlagajo svoje prihranke v domači banki, za kar, kakor ste zgoraj videli, si na ta način kot narodna skupina z lastnim denarjem vsestransko pomagamo.

Naj k temu še dodam v dokaz to, namreč, da bodo razposlani čeki bančne prve dividende vsem delničarjem nove slovenske banke, to je na 5000 delnic. Vse to je rezultat tega, ker se naši ljudje poslužujejo domače banke. Hvala in priznanje gre narodno zavednim rojakom. Le tako naprej!

V imenu direktorija slovenske, The North American Bank Company, se zahvaljujem za toliko naklonjenost. Obenem pa voščim vesele božične praznike ter nadvse veselilo in srečno Novo leto 1942.

P. S. Glede novega oddelka velja za obe banki: 6131 St. Clair Ave., kakor tudi za podružnico na 15606 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

Dobro idoča grocerija in mesnice

naprodaj. V slovenski naselbini. Z ali brez opreme. Cena zelo zmerna. V zidanem, poslopju. Vprašajte v uradu Enakopravnosti ali pokličite HEnd. 5311.

NAZNANILO našim slovenskem prijateljem

Imamo za vas 1942 koledar in almanah, vreden najmanj 45c, zastonj. Samo vprašajte zanj. Le za odrasle.

John E. Cass, Ph C

LEKARNAR

797 E. 185 St. KEn. 2877

Slovensko Katoliško Podporno društvo PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA

— Samostojno —

Imenik društvenih uradnikov za leto 1942. Preds. John Levstik, 646 E. 115 St.; podpreds. Anton Hlabše; tajnik Frank A. Turek, 985 Addison Rd.; blagajnik, Andrej Tekauc, 1023 E. 72 Place; zapisnikar Matija Oblak; vratar Matevž Debevec; zastopnik za Klub društev sv. Vida, Andrej Tekauc in John Prebil; nadzorniki: John Prime, John Ježek in Matija Oblak; zastopniki za Klub društev S. N. D., Andrej Tekauc, Matevž Debevec; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Društvene seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. V društvo se sprejema nove člane od 16. do 45. leta.